

OPINIONS

Any 2012 - N° 37

A què diem veritat...?

Com faig sempre quan una paraula té, per a mi, un significat prou interessant i vull escriure sobre ella, agafo el diccionari per esbrinar la seva especificació i, comprovo que, aquesta en concret, no té una denominació única, sinó que abraça una colla de contextos, cada un, d'una gran complexitat. Llegits tots, em decanto pel que diu: <<Principi o judici donat o acceptat com a cert>>.

Reculant a la meua època d'estudiant en què la filosofia era una assignatura obligatòria, dono una repassada els llibres que tracten sobre les escoles filosòfiques que analitzen aquest concepte i, trobo que cadascuna, dins la seva diversitat d'opinió, coincideixen en que hi ha varis tipus de veritat, però que, sense aprofundir en ella, es poden resumir en dos:

L'objectiva i la subjectiva i que, aquesta última, la podríem fraccionar en varis apartats, cosa que no faré, a fi de que aquest escrit, no sigui massa llarg i feixuc.

És objectiva quan una cosa la podem percebre a través dels sentits i no pot haver-hi cap dubte ni ser motiu de diàleg o discussió. Per exemple: coses tangibles com el mar, les muntanyes, etc. o, intangibles, però que veiem, com la lluna, el sol, etc...

És subjectiva (segons la teoria del coneixement), quan les percepcions, arguments i llenguatge estan basats en la valoració o el punt de vista de cadascú, (sentiments inclosos) els qual, abans d'arribar a una conclusió, han passat pel filtre d'un raciocini.

En llenguatge col·loquial emprem sovint la paraula **veritat** quan tenim la convicció de tal o qual cosa, afirmant moltes vegades a la lleugera, certes, sense aprofundir en el que diem. Donem con a vàlides una colla d'idees culturals i religioses, individuals o col·lectives, que se'ns han imposat com a veritats.

Un munt de vegades "acluquem els ulls" i seguim amb la rutina del "no pensar" o del "no actuar" perquè no ens interessin les noves revelacions o els nous descobriments científics que ens portaria a haver de canviar uns hàbits quotidians o unes creences religioses que han resultat ser una **no** veritat, o que, amb el pas del temps, han estat tergiversades en la seva essència, per bé o per mal però que, han donant lloc a unes determinades maneres de pensar i a uns costums molt arrelats des de generacions anteriors impossibles de canviar, degut a que, hi ha una gran quantitat d'interessos creats: econòmics, familiars, socials, polítics, religiosos etc., als quals ningú vol renunciar.

En cada cultura i dins d'ella cada religió, a vegades es confon el terme veritat amb el de creença, malgrat ser, conceptes totalment diferents.

A tots ens sembla que som els posseïdors d'una única veritat i la defensem a capa i espasa, però... la **veritat**, quan és subjectiva, pot arribar a ser quelcom ben diferent segons el país, la cultura, la religió, la formació rebuda o l'experiència adquirida per cada individu i, totes són vàlides i dignes de ser considerades amb un gran respecte.

En qualsevol religió politeïsta o monoteïsta, hi ha la creença de l'existència de varis deus o d'un sol, associada sempre a l'acceptació d'unes normes bàsiques morals i ètiques que, moltes d'elles, amb el pas del temps, han sofert modificacions però que, per als creients, són veritats que no necessiten comprovació... Només els cal tenir fe.

Segons les conveniències del moment o, de qui n'ha estat el capdavanter de torn, s'han comés i es cometen molts errors en nom de la veritat, posant a Déu o a símbols que l'identifiquen com a senyera, a vegades amb conseqüències tràgiques. La història n'està plena d'esdeveniments d'aquests tipus.

Quan es creu estar en possessió de l'única veritat, quan es creu que en el món no hi ha cabuda per una altra manera de pensar, quan pot horroritzar que un altra persona qüestionï les creences establertes que es consideren una veritat... Som al davant d'un fanàtic i, el fanatisme, porta a cometre molts errors basats en enganyoses interpretacions.

Déu és un misteri absolut, inefable, i incompreensible per als humans i no es pot descriure amb paraules. No es pot donar d'Ell, ni una petita ressenya, bona o dolenta, de paraula o per escrit. Si l'etiquetem, estem formant un ser com nosaltres. I Déu és Déu que, juntament amb l'ànima, el paradís, l'infern... són imperceptibles. Per tant, no podem afirmar que són una veritat absoluta.

Però... malgrat saber que, en molts casos, les creences, estan fonamentades en successos que han arribat als nostres dies basats en una tradició oral o, per escrits inspirats per revelació divina (que no sempre han estat fets amb el rigor que caldria), una part molt important de la humanitat per por, per amor o per necessitat, accepta les creences de la seva religió perquè "necessita" creure en una justícia divina i, en moments de defalliment, confiar en algú que a l'altra banda i, amb amor, escolta els seus desencisos i pot atendre els seus precés.

Davant d'aquestes i d'altres necessitats, no calen explicacions científiques que podrien trencar uns moments de comunicació, plenitud i serenitat, amb qui, per cadascú... és el seu déu.

Ben segur, que tothom estaria d'acord en qualificar de veritat absoluta, dos moments importants en la nostra vida, el moment de ser infantats i el moment de la mort.

Però, tot el que es desenvolupa entremig d'aquestes dues realitats està condicionat a una genètica, a una societat, a una educació, a una religió, a un ateisme etc.. Per això tot l'esmentat i d'altres, sempre serà... una veritat subjectiva.

Una petita conclusió personal:

*Quan he començat a escriure només pretenia expressar una diminuta part del que pot fer pensar un vocable tan senzill però, alhora, tan complex, com és la paraula... **Veritat.***

Qualsevol tema filosòfic o metafísic dóna peu, mitjançant un diàleg o un debat, a exposar i escoltar diverses opinions i totes són vàlides, malgrat que, poden contradir-se entre sí.

A falta d'interlocutor, aquesta "exposició" feta d'una manera molt breu i planera, m'ha portat a passar de puntetes sobre uns temes tan delicats com són, Déu i la religió, sobre els quals, s'han omplert moltes pàgines que al llarg de la història han acaramullat grans llibres que inclouen una gran acumulació i diversitat d'idees, però que, es fonamenten en una veritat subjectiva.

*Deixant de banda la metafísica i la subjectivitat a que porta la paraula veritat, la vida és com un calidoscopi on veiem la mateixa cosa d'un color o d'un altre segons les circumstàncies i, en la diversitat de cada un dels moments que hem d'afrontar, l'únic que realment compte i donem com a cert és... **LA NOSTRA VERITAT.***